

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Сур А.О.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Соціально-економічний розвиток регіонів залежить від рівня їхньої інвестиційної привабливості, а вона є незаперечним чинником стабільного соціально-економічного розвитку регіону і країни загалом. Тому оцінка інвестиційної привабливості регіону є пріоритетним завданням сьогодення

Для оцінки інвестиційної привабливості регіону існують різні підходи та методи. Всі сучасні методики можна розділити за двома класифікаційними ознаками, такими як:

- 1) методи обробки даних;
- 2) система показників [2].

За методами обробки даних можна виділити два підходи – описовий та рейтинговий. Для кожного регіону України характерні свої особливості та тенденції соціально-економічного розвитку та рівень забезпечення його соціально-економічної безпеки. У зв'язку з цим важливого значення набуває моніторинг сучасного стану інвестування з метою виявлення основних проблем, пов'язаних з надходженням інвестицій, та пошуку напрямів їх вирішення в контексті зміцнення соціально-економічної безпеки регіону [4]. Запоріжжя - регіональний лідер економічного зростання України, регіон особливих можливостей для реалізації широкого спектру інвестиційних проектів.

Це не лише потужний промисловий центр, розвинений аграрний лідер, а й територія прогресивно налаштованих економічно активних людей, які щодня докладають зусиль для розвитку своєї країни.

Запорізький регіон відноситься до найбільш привабливих регіонів України щодо інвестування завдяки великому промисловому потенціалу, наявності природних багатств, власним енергоресурсам, високому науково-технічному потенціалу, розвиненій транспортній інфраструктурі, розвиненій банківській системі та доступності до ринків України, к держав Європи та Азії [5]. Область орієнтована на розвиток високотехнологічних галузей, науки, культури та туризму, соціального розвитку. Цілі розвитку Запорізького регіону визначені

Стратегією регіонального розвитку області на період до 2027 року, затвердженою рішенням обласної ради від 12.12.2019 р. № 134. Цим документом передбачено досягнення таких стратегічних цілей:

- розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення;
- конкурентоспроможна економіка регіону (яка розвивається на засадах смарт-спеціалізації) у національному та глобальному просторі;
- гармонійний просторовий розвиток; екологічна безпека та збереження природних ресурсів.

Залученню інвестицій в регіон та підвищенню привабливості запорізького краю для інвесторів сприяє реформа децентралізації. До початку реформи децентралізації на території Запорізької області існувало 20 районів, 950 населених пунктів, 5 міст обласного значення та 299 місцевих рад, з них: сільських – 263, селищних – 22, міських – 14. Розвиток Запорізької області забезпечується як внутрішніми, так і зовнішніми інвестиціями. Аналіз свідчить про позитивну тенденцію надходження акціонерного капіталу нерезидентів в економіку Запорізької області.

Станом на 31.12.2019 р. обсяг прямих іноземних інвестицій в області склав 912,9 млн дол. США. За цим показником область посідає восьме місце по Україні, поступаючись лише таким потужним облас тям, як Київська, Дніпропетровська, Донецька, Львівська, Полтавська та Одеська. За 5 років обсяг ПІІ в регіоні збільшився на 33,7%. Для порівняння: в середньому по Україні темп приросту прямих іноземних інвестицій за 2015-2019 рр. склав 11,5%.

У регіоні діють понад 1827 потужних промислових підприємств, більшість з яких здійснюють інвестиції, спрямовані на охорону довкілля. Частка державних інвестицій в області становила лише 16,7%, з яких 3,2% - кошти державного бюджету, а 13,5% - кошти місцевих бюджетів. Серед територій області найбільший обсяг іноземних інвестицій вкладено в суб'єкти господарювання м. Запоріжжя, м. Бердянськ, Вільнянського та Токмацького районів.

Одним із основних інструментів активізації інвестиційної діяльності в регіоні є державно-приватне партнерство, в рамках якого в області реалізуються 9 проектів на територіях Василівського, Вільнянського, Токмацького, Мелітопольського, Новомиkolaївського та Приморського районів області. На Інвестиційному порталі області розміщені інтерактивні карти вільних земельних ділянок для інвестиційної діяльності. На допомогу інвестору також було створено інтерактивну карту області у сфері відновлюваної енергетики, яка включає 48 об'єктів і під будівництво сонячних та вітрових електростанцій.

Узагальнюючи результати дослідження слід зазначити, що Запорізька область має середній рівень інвестиційної ефективності, темпи зростання обсягів інвестування є невисокими, що вимагає активного пошуку напрямів вдосконалення регіональної інвестиційної політики. Ці результати свідчать про те, що не зважаючи на потужний промисловий комплекс, який сконцентрований в цих областях та відповідно генерують значні викиди забруднюючих речовин, вони залишаються не дуже привабливими з точки зору відповідальних інвестицій. Створення сприятливого інвестиційного клімату, ефективна система залучення інвестицій, конструктивний діалог між владою, суспільством та бізнесом, допомога в реалізації навіть найсміливіших проектів - є основною метою регіону.

Список використаних джерел

1. Єльнікова Ю.В. Рейтингування регіонів України за рівнем привабливості для відповідальних інвестицій. Інвестиції: практика та досвід.- 2020.-№ 18.-С. 63-68.
2. Завадських Г.М. Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості регіону [Електронний ресурс]. Глобальні та національні проблеми економіки. - 2017.-№17.- С.152-155. Режим доступу до статті:<http://global-national.in.ua/issue-17-2017>
3. Інвестиційна пріоритетність галузей економіки: Монографія / С.О. Гуткевич, О.О. Шеремет, Г.М. Завадських та інші. За заг. ред. проф. Гуткевич С.О. Харків, «Діса Плюс», 2021. 208 с.
4. Нечаєва І.А., Лаврінченко В.О. Сучасний етап інвестування в економіку Запорізького регіону в контексті зміцнення його соціально-економічної безпеки. Інвестиції: практика та досвід.- 2020.-№ 24.-С. 1
5. 52-158.
6. Тебенко В.М. Інвестиційна привабливість Запорізького регіону. Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки). 2013. № 1 (21), том 2. С. 330–336.

Науковий керівник: *Завадських Г. М., к.е.н. доцент кафедри ПТБД, Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного*